

11. Občansko-politická participace na internetu

Vyjadřování k občanským či politickým tématům může, stejně jako jakákoliv jiná komunikace či vyjádření názoru, probíhat na internetu. Často se tak děje prostřednictvím sociálních sítí nebo např. pod články na zpravodajských serverech. Účast v anketě o občanském či politickém tématu pak představuje aktivní zapojení se do občanských či politických záležitostí. Internet uskutečnění jakékoliv ankety ulehčuje, a proto se v současnosti velká část těchto anket odehrává právě na něm.

Celkem, ať už pasivně bez vlivu na dění v okolí nebo aktivně prostřednictvím ankety, se na internetu v roce 2019 k občansko-politickým tématům vyjadřovalo 12 % české populace starší 16 let, což v absolutním vyjádření představuje o něco více než milion osob. Nejvíce z nich bylo ve věku 25–34 let, a to přibližně 278 tisíc osob. V procentuálním vyjádření se z osob ve věku 25–34 let vyjadřovala na internetu k občanským či politickým tématům pětina. Pokud porovnáme osoby s různým vzděláním, pak nejvíce aktivní jsou v této oblasti osoby s vysokoškolským vzděláním (podíl z osob 25–64 let), z těch se vyjadřuje ke zmíněným tématům online 23 % z nich, což je o 7 p. b. více než mezi středoškoláky s maturitou (zahrnuje také osoby s VOŠ). 16 % osob, které se vyjadřují k politickým či občanským tématům na internetu, je také mezi studenty a ženami v domácnosti.

Pokud se podíváme pouze na pasivní vyjadřování názorů (bez aktivní participace v anketách), tak v roce 2019 se takto vyjadřovalo k občanským či politickým tématům 10 % osob v České republice, o něco více muži (12 %) než ženy (9 %). Ze sledovaných kategorií osob různého věku se opět nejčastěji zapojovali lidé ve věku 25–34 let, a to 17 % z nich, a z osob s různým vzděláním vysokoškolsky vzdělaní, 20 % z nich.

Do ankety o občanském či politickém tématu, prostřednictvím které se mohou lidé nejenom vyjádřit k dění ve společnosti či v místě bydliště, ale také se aktivně podílet na jeho změně, se v roce 2019 zapojilo 5,5 % osob starších 16 let. Nejvíce to bylo mezi osobami 16–34 let, a to 9 %. Mezi vysokoškolsky vzdělanými (ve věku 25–64 let), kteří se v porovnání s méně vzdělanými osobami účastnili anket na občanská či politická témata více, se zapojilo alespoň do jedné takové ankety 11 %.

Osoby ve věku 55 let a více se do politických či občanských diskuzí na internetu zapojují výrazně méně než mladší věkové skupiny. Ve věkové kategorii 55–74 let se zapojilo do diskuze či ankety na politické či občanské téma jen 7 % osob, mezi seniory staršími 75 let dokonce jen 2 % z nich. Pokud se podíváme pouze na aktivní participaci, tedy na účast v anketě na politické či občanské téma, pak vidíme, že ve věku 55–74 let se zúčastnilo něco mezi 2 a 3 % osob, ze starších ročníků (nad 75 let) to bylo 1 %. S tím souvisí věková struktura účastníků těchto anket. 42 % účastníků online anket o politických či občanských tématech je mladší než 35 let, dalších 41 % tvoří osoby ve věku 35–54 let a osoby nad 55 let tvoří pouze 17 % účastníků.